

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060101

DOM
2012-09-18
Stockholm

Mål nr
F 3414-12

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2012-03-21 i mål nr F 2288-11, se bilaga A

KLAGANDE

1. U-B F
 2. C H
 3. S L
 4. A N
- Ombud för 1-4: B H

MOTPART

L A

SAKEN

Rättelsebeslut berörande fastigheterna X m.fl., Strömsunds kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen upphäver mark- och miljödomstolens dom och Lantmäteriets rättelsebeslut 2011-07-19 i ärende nr Z11587. Lantmäteriets beslut 2010-07-14 i ärende nr Z081153 att någon ersättning inte ska betalas står alltså fast.

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

U-B F, C H, S L och A N har,

som det får förstås, yrkat att mark- och miljödomstolens dom och Lantmäteriets rättelsebeslut ska upphävas.

De har därvid anfört följande. Lantmäteriförrättningen var komplex och pågick i 1,5 år. Den innehåller värderingar och bedömningar som ur sakägares synvinkel upplevs som skönsmässiga, oprecisa och motsägelsefulla. Det är därför svårt att betrakta ersättningsbeslutet att inga ersättningar ska betalas som uppenbart fel. Beslutet om att ingen ersättning ska betalas skiljer sig helt från rättelsebeslutet om att ersättning ska betalas med 50 000 kr. Eftersom ersättningsbeloppet är föremål för ett särskilt beslut bör det inte finnas utrymme för ett radikalt annat beslut med hänvisning till förbiseende.

L A har bestritt yrkandet.

Han har därvid anfört följande. De framgår tydligt av protokollet från förrättningsammansammanträdet den 19 mars 2010 att enligt klyvningsalternativ A ska den som får lott 2 betala 50 000 kr till den som får lott 3. Det hade sakägarna att ta ställning till inför lottningen och samtliga sakägare samtyckte till detta. Det har i beslutet inte angivits någon orsak till varför det som på förrättningsammansammanträdet överenskommits angående ersättningar inte skulle gälla. Någon sådan förklaring finns inte, vilket bidrog till att han inte uppfattade att ersättningsbeslutet i protokollet från den 14 juli 2010 avsåg ersättningar för värdeskillnader mellan lotterna. Detta visar också att beslutet att ingen ersättning ska utgå beror på förbiseende.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Frågan i målet är om rättelse av Lantmäteriets beslut kan ske enligt 26 § förvaltningslagen (1986:223).

För att rättelse ska kunna ske måste oriktigheten vara uppenbar och bero på ett förbiseende. Kravet att oriktigheten ska vara uppenbar innebär att den ska vara enkel att upptäcka genom att läsa beslutet eller genom en jämförelse med handlingarna i ärendet. I aktuellt fall räcker det inte att läsa beslutet eller handlingarna i målet för att inse att beslutet, att ersättning inte ska betalas, är uppenbart oriktigt. Det är inte heller tydligt att oriktigheten berott på ett rent förbiseende. Mark- och miljödomstolens dom och Lantmäteriets beslut bör därför upphävas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Henrik Löf, tekniska rådet Cecilia Undén, hovrättsrådet Malin Wik och hovrättsassessorn Anita Seveborg, referent. Domen är enhällig.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2012-03-21
meddelad i
Östersund

Mål nr F 2288-11

KLAGANDE

1. U B F

2. C H

3. S L

4. A N

Ombud för 1-4:

B H

MOTPART

L A

ÖVERKLAGAT BESLUT

Lantmäteriets beslut den 19 juli 2011 i ärende nr Z11587, se **bilaga 1**

SAKEN

Rättelsebeslut berörande X och Y, Strömsunds kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Lantmäteriet (LM) fattade den 19 juli 2011 rättelsebeslut enligt **bilaga 1**. U-B Foch medparter har överklagat beslutet med yrkande att mark- och miljödomstolen undanröjer detta. Till stöd för sin talan har de anfört bl.a. följande. Klyvningsbeslutet innehöll ett klart ställningstagande att någon ersättning inte skulle betalas. De uppfattade ersättningsbeslutet som underbyggt av en slutlig och samlad bedömning från LM:s sida. För deras del var det heller inte svårt att finna flera sakliga skäl till att ersättningsbeslutet skilde sig från tidigare diskussioner och att beslutet var avsiktligt och genomtänkt. Vid sakägarsammanträde den 16 oktober 2009 angav LM som en viktig förutsättning att markägarna fick inrikta sig på och acceptera en värdeskillnad mellan lotterna på upp till tio procent. Värdeskillnaden mellan lotterna i föreliggande ärende är mindre än tio procent.

L A har motsatt sig ändring av rättelsebeslutet och till stöd för denna inställning anfört bl.a. följande. Av protokoll från förrättnings-sammanträde den 19 mars 2010 framgår att samtliga närvarande samtyckt till lottning enligt klyvningsalternativ A och att samtliga godkänt utfallet av lottningen. I sammanställningen för alternativ A angavs tydligt att den som fick lott 2 skulle betala 50 000 kr till den som fick lott 3. Vad LM uppgav vid sammanträdet den 16 oktober 2009 om värdeskillnad mellan lotterna uppfattade han som en skyldighet för markägarna att acceptera att klyvning kunde genomföras vid en värdeskillnad upp till tio procent, dock att ersättning av värdeskillnaderna skulle ske enligt den värdering av lotterna som alla godkänt före lottningen.

DOMSKÄL

I målet har domstolen att bedöma om LM:s rättelsebeslut är fattat i överensstämmelse med 26 § förvaltningslagen (FL), vari stadgas att ett beslut som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av myndighetens eller någon annans skrivfel, räknefel eller liknande förbiseende, får rättas av den myndighet som har meddelat beslutet. Rättelse kan ske när som helst när felet upptäcks – såväl före som efter beslutets lagakraftvinnande och registrering. Någon tidsbegränsning gäller inte.

LM har presenterat underlaget för klyvningen i form av en sammanställning över lotternas arealer, virkesförråd och värden för klyvningsalternativen A och B på ett förrättningsammansammanträde den 19 mars 2010. Av protokollet från sammanträdet framgår att lantmätaren ansåg att klyvning skulle ske enligt alternativ A i tre lotter 1, 2 och 3. I sammanställningen som finns i protokollet för klyvningsalternativ A anges i kolumnen för likvid för lotten 1 +/- 0, lotten 2 *betalar 50 000 kr* och lotten 3 *erhåller 50 000 kr*. Vid en klyvning ska alltid värdeskillnaden mellan lotterna regleras med ersättning i pengar, såvida inte sakägarna träffar en överenskommelse om någon annan ordning. Av förrättningshandlingarna framgår att sakägarna inte träffat någon överenskommelse om ersättningarna mellan lotterna. Det innebär att ersättning ska betalas enligt den officialvärdering som LM grundat sina beslut på i förrättningen. Redovisningen vid förrättningsammansammanträdet av ersättningarna som ska betalas mellan lotterna är så entydig och klar att det för envar borde vara uppenbart vilka ersättningar respektive lottägare ska betala och erhålla i förrättningen även om LM i ersättningsbeslutet, som meddelades utanammansammanträde, beslutat att inga ersättningar skulle betalas i förrättningen. Domstolen bedömer att denna uppenbara oriktighet berott på ett förbiseende och att det står utom allt tvivel vad LM i själva verket avsett. Oriktigheten har därmed kunnat rättas med stöd av 26 § FL och överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se **bilaga 2** (DV 427)

Överklagande senast den 11 april 2012. Prövningstillstånd krävs.

På mark- och miljödomstolens vägnar

Göran Simonsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Göran Simonsson och tekniska rådet Mats Andersson.